

Novela zákona o DPH

podporuje využívání EDI

Zrovnoprávnění elektronické faktury s papírovou podobou a zásadní změny v pravidlech fakturace, vystavení a uchování dokladů. Tyto změny přicházejí s novelou zákona o DPH, která má s účinností od 1. ledna 2013 harmonizovat oblast elektronické fakturace s evropskou směrnicí 2010/45/EU.

Právní úprava zavádí nové pojmy a stanovuje povinnost, aby faktury přesně zachycovaly skutečnou dodání zboží či poskytnutí služeb. Proto vyžaduje, aby byly zajištěny tři vlastnosti každého daňového dokladu: věrohodnost původu faktur, neporušenost jejich obsahu a jejich čitelnost, a to od okamžiku vystavení až do konce doby uchování.

Nedbalé přečtení technické novely může čtenáře svést k omylu, že u elektronických faktur se přestanou používat elektronické podpisy nebo EDI. Tento omyl je třeba včas vyvrátit. Proto se Národní mnohostranné fórum pro elektronickou fakturaci při Hospodářské komoře usneslo, že bude důrazně upozorňovat na nežádoucí důsledky v účetní praxi plátců daně, pokud by nepoužívali při vystavení a doručení faktur ve formě elektronických dokumentů elektronický podpis nebo EDI. Stejně tak ICT Unie varovala, že nepoužívání elektronických značek při e-fakturaci přinese firmám zvýšení rizika.

Právě vlastnosti elektronické faktury opatřené elektronickým podpisem jsou totiž schopny zajistit ony důležité vlastnosti – neporušenost obsahu a věrohod-

nost původu faktury. Jak jinak totiž reálně zajistit dané vlastnosti? Novela připouští použití kontrolních mechanismů jako párování s řadou dalších dokladů, aby takto byla zajištěna spolehlivá auditní stopa. To bude typické pro listinné dokumenty – vazbou na smlouvu, objednávku, dodací list, doklad o platbě. Ale u elektronické fakturace tak, jak ji používá dnes řada firem v souladu s legislativou, by zajištění integrity a autenticity daňového dokladu vazbou na jiné doklady bylo krokem zpět neboli proti smyslu bezpapírovosti a zefektivnění procesů, kvůli kterým se snažily e-fakturaci zavést.

Petr Ondrášek

Autor působí ve společnosti CCV Informační systémy

Nezapomínejte

na časová razítka

Novela zákona o DPH přináší nové pojmy a principy k e-fakturaci. Ty jsou zřejmé, jen je nelze vytrhovat z platného kontextu legislativy k elektronickým dokumentům. Překážky užívání moderních způsobů nakládání s elektronickými dokumenty jsou v praxi spíše psychologického rázu. Obavy nejsou na místě, pokud je splňována existující platná právní úprava, standardy a trendy v této oblasti. To platí i pro elektronickou fakturaci, zejména v případě využití elektronických značek nebo důvěryhodných systémů elektronické archivace.

Zákon o archivnictví stanoví, že pokud je dokument v digitální podobě podepsán uznávaným elektronickým podpisem, ke kterému je v okamžiku podpisu či za jeho platnosti připojeno kvalifikované časové razítko, považuje se takový dokument za pravý. Z těchto důvodů je nutné při jakémkoli uzavírání dvoustranných dohod nebo podepisování jednostranných právních úkonů i v soukromoprávním sektoru vždy užívat uznávaný elektronický podpis a opatřovat elektronický dokument kvalifikovaným časovým razítkem. Přestože český právní řád na časová razítka v jejich plné užití šíří pozapomněl, jsou pro nakládá-

ní s elektronickými originály dokumentů důležitá. Umožňují prokázat existenci dokumentu v čase, kdy byl dokument podepsán elektronickým podpisem. Nepřipojí-li časové razítko odesílatel, měl by tak učinit příjemce. To platí i pro elektronické faktury.

Doklad o ověření platnosti elektronického podpisu by měl být archivován společně s elektronickým originálem dokumentu, u elektronických faktur v elektronické formě. Pokud pro elektronickou fakturaci není používán elektronický podpis nebo EDI, je nutné mít i další dokumenty ve firemním účetnictví dokládající splnění integrity a autenticity faktury. To v podnikové praxi může být reálně mnohem náročnější. Princip „svobodné volby“ formulovaný v novele při použití vlastních kontrolních mechanismů tak znamená také vyšší zodpovědnost s rizikem zhoršení jistoty postupu vůči daňové kontrole.

Barbora Procházková

Autorka působí v advokátní kanceláři Central European Advisory Group

12 0270/cz ■